
ΕΙΔΗΣΕΙΣ

10ο Διεθνές Συνέδριο Γλωσσολόγων.— Τὸ 10ο Διεθνές Συνέδριο Γλωσσολόγων πραγματοποιήθηκε στὸ Βουκουρέστι ἀπὸ 28 Αὐγούστου – 2 Σεπτεμβρίου 1967. Σ' αὐτὸ εἶχαν κληθῆ καὶ δήλωσαν ὅτι θὰ συμμετάσχουν οἱ καθηγητὲς Ν. Ἀνδριώτης, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, καὶ Στ. Καψωμένος, Σταμ. Καρατζᾶς καὶ Α. Γ. Τσοπανάκης. Μόνον ὁ τελευταῖος μπόρεσε νὰ συμμετάσχη καὶ φαίνεται ὅτι ἦταν ὁ μόνος Ἕλληνας σύνεδρος. Τὸ συνέδριο εἶχε μεγάλη ἐπιτυχία καὶ ἀπὸ τὴν ἄποψη τῆς συμμετοχῆς ἀντιπροσώπων ἀπὸ ὅλες τὶς χῶρες τοῦ κόσμου, ἀνατολικὲς καὶ δυτικὲς (περίπου 2000 ἀντιπρόσωποι) καὶ ἀπὸ τὴν ἄποψη τῆς συμμετοχῆς προσωπικοτήτων διεθνoῦς κύρους (Achmanova, Benveniste, Devoto, R. Jacobson, Leumann, Malmberg, Risch, Seremenko κ.ἄ.), κυρίως ὁμῶς ἀπὸ τὴν ἄποψη τῶν θεμάτων τὰ ὁποῖα συζητήθηκαν. Οἱ ἀνακοινώσεις τῶν τμημάτων καὶ τῶν κοινῶν συνεδριάσεων ἐκάλυπταν ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς γλωσσικῆς ἐπιστήμης μὲ μεγαλύτερη ἔμφαση στὶς νέες τῆς τάσεις (στρουκτουραλισμός, φωνητική, ποσοτικὲς σχέσεις, νέες συντακτικὲς σχέσεις, σημασιολογικὲς ἐξελιξις κλπ.), καὶ παρακολουθοῦνταν πάντοτε ἀπὸ πλῆθος συνέδρων, οἱ ὁποῖοι ὕστερα ἔπαιρναν μέρος στὶς συζητήσεις. Ἀξιοσημείωτη καὶ ἀξιολίμητη ἦταν ἡ παρουσία πολλῶν νέων ἐπιστημόνων ἀπὸ διάφορες χῶρες. Ἡ ὀργάνωση τοῦ συνεδρίου καὶ ἡ φιλοξένηση τῶν συνέδρων εἶχε μεγάλη ἐπιτυχία. Στὶς 28 Αὐγούστου τὸ βράδυ ἔγινε δεξίωση ὑποδοχῆς, στὶς 31 Αὐγούστου ἐκδρομὴ εἰς Curtea de Arges (κομπὸς βυζαντινὸς ναὸς τοῦ 12ου αἰ., γειτονικὸ μοναστήρι, ὑδροηλεκτρικὸ φράγμα), καὶ στὶς 2 Σεπτεμβρίου δεξίωση ἀποχαιρετισμοῦ ἐκ μέρους τοῦ Προέδρου καὶ τῶν μελῶν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Πολὺ ἐνδιαφέρονσα καὶ εὐχάριστη ἡ μουσικοχορευτικὴ βραδιά τῆς 29. Αὐγούστου στὴν ὡραία αἴθουσα Sala Palatuli, μὲ λαϊκὰ ἢ λαϊκότροπα συγκροτήματα.

Α' Διεθνές Συνέδριο Μυκηναϊκῶν Σπουδῶν.— Οἱ μινωϊκὲς καὶ μυκηναϊκὲς ἔρευνες προχωροῦν σταθερὰ πρὸς τὴ χειραφέτησή τους. Ὅλο καὶ περισσότεροι ἐρευνητὲς σ' ὅλον τὸν κόσμον ἀσχολοῦνται ἀποκλειστικά ἢ κυρίως μὲ κλάδους τῆς αἰγείας ἀρχαιογνωσίας ἢ ἐπιχειροῦν εὐρύτερες συνθέσεις μέσα στὰ τοπικὰ καὶ χρονικὰ ὅρια ποὺ καλύπτει ὁ ὅρος. Ἀρκετὰ Πανεπιστήμια ἱδρυσαν εἰδικὰ κέντρα μυκηναϊκῶν σπουδῶν καὶ ἀπὸ μερικὰ χρόνια ἔκαμαν τὴν ἐμφάνισή τους εἰδικὰ κρητο-μυκηναϊκὰ περιοδικὰ, εἰδικὲς σειρὲς ἐπιστημονικῶν δημοσιευμάτων, καθὼς καὶ ἓνα μηνιαῖο δελτίο βιβλιογραφικῆς ἐνημέρωσης ποὺ καταγράφει τὶς σταθερὲς προόδους τῆς ἔρευνας. Παράλληλα, ἀπὸ τὸ 1956 συγκροτήθηκαν τέσσερα διεθνῆ «συμπόσια» ποὺ συγκέντρωσαν τοὺς λίγους ἀλλὰ πολὺ παραγωγικοὺς πρωτοπόρους τῆς ἀναγνώσεως τῶν κρητικῶν καὶ μυκηναϊκῶν πινακίδων καὶ τοὺς μελετητὲς τῆς μυκηναϊκῆς γλώσσας. Ἔτσι ἔφτασε καὶ ἡ ὥρα γιὰ μιὰ εὐρύτερη συνάντηση τῶν ἐπιστημόνων ποὺ ἀσχολοῦνται, ὄχι μόνον μὲ τὴν φιλολογία, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἀρχαιολογία καὶ τὴν ἱστορία τοῦ μυκηναϊκοῦ κόσμου.

Αὐτὴ ἡ συνάντηση ὁργανώθηκε ἀπὸ μιὰ ἐπιτροπὴ Ἰταλῶν εἰδικῶν μὲ τὴν ἐνί-

σχυση του Consiglio Nazionale delle Ricerche και πραγματοποιήθηκε στη Ρώμη από 27 Σεπτεμβρίου ως 3 Οκτωβρίου 1967. Η ανάθεση του έργου σε Ίταλους επιστήμονες και η έκλογή της Ρώμης ως τόπου του συνεδρίου ήταν φυσική συνέπεια συνδυασμού πολλών παραγόντων. Δεκάδες Ίταλων καθηγητών και ύφηγητών εργάζονται με επιτυχία στις πρώτες γραμμές των έρευνών της μινωικής και μυκηναϊκής αρχαιότητας και πυκνώνουν τις τάξεις με δόκιμους νέους (ό αριθμός των Ιταλικών διδασκορικών διατριβών με κρητο-μυκηναϊκά θέματα είναι σημαντικός). Έξάλλου, ειδικά στη Ρώμη λειτουργούν δύο επιστημονικά κέντρα σπουδών μυκηναϊκών: το «Centro di Studi Micenei ed egeo - anatolici, που εξαρτάται από το Consiglio Nazionale delle Ricerche (Εθνικό Συμβούλιο Έρευνών), και το «Centro di Studi Micenei» του Πανεπιστημίου της Ρώμης. Επίσης στη Ρώμη εκδίδεται η σειρά «Incunabula Graeca» με αυτοτελείς εργασίες γύρω από τη μυκηναϊκή εποχή, την ομηρική εποχή και τους ανατολικούς πολιτισμούς που ήρθαν σ' επαφή με την Ελλάδα κατά την εποχή του χαλκού (21 τόμοι από το 1961).

Το Συνέδριο συνήλθε σε ολομέλειες (κάθε πρωί) και σε υποτμήματα (κάθε απόγευμα). Στις ολομέλειες παρουσιάστηκαν οι εισηγήσεις σε μεγάλα θέματα (Doro Levi, Σπ. Μαρινάτος, N. Πλάτων, E. L. Bennett, I. Chadwick, M. Lejeune, C. Gallavotti, M. S. Ruipérez, Fr. Schachermeyr, O. Masson, Vl. Georgiev, L. R. Palmer, V. Desborough, G. Pugliese - Carratelli). Στα έξι υποτμήματα (τά τρία τμήματα: Φιλολογίας και Γλωσσολογίας, Αρχαιολογίας, Ιστορίας, χωρίστηκαν έπειδή οι ανακοινώσεις ήταν πολλές) διαβάστηκαν πάνω από 100 ανακοινώσεις.

Όπως ήταν φυσικό, το Συνέδριο απέικόνισε τις τάσεις που και γενικότερα εμφανίζονται αυτόν τον καιρό μέσα στο χώρο των μυκηναϊκών σπουδών: έπίμονες προσπάθειες για την αναγνώριση μυκηναϊκών λέξεων και για τον καθορισμό του νοήματός τους μέσα από τα συμφραζόμενα· προβλήματα εκδόσεως των μυκηναϊκών κειμένων· έρευνες σχετικές με φαινόμενα της γλώσσας των κειμένων αυτών και με τον καθορισμό της θέσης της απέναντι στις έλληνικές διαλέκτους της ιστορικής εποχής· αναζήτηση μυκηναϊκών επιβιώσεων· τομές στην οργάνωση της μυκηναϊκής κοινωνίας και του μυκηναϊκού κράτους· η έθνική κατάσταση στις έλληνικές χώρες κατά την εποχή του χαλκού· σχέσεις των Μυκηναίων με την Ανατολή και με τη Δύση· προβλήματα χρονολόγησεως ρυθμών και αρχαιολογικών στρωμάτων, κλπ.

Το Συνέδριο σημείωσε μεγάλη επιτυχία. Οί εισηγήσεις και οί περισσότερες ανακοινώσεις παρουσίασαν ενδιαφέρουσες απόψεις και παρακίνησαν σε σκέψεις. Από την άλλη μεριά οί σύνεδροι ήταν τόσο κατατοπισμένοι, όχι μόνο στα θέματα της στενής ειδικότητάς τους αλλά και σ' εκείνα των παράπλευρων κλάδων (αποτέλεσμα της ομοιογένειας του συνεδρίου), ώστε να παρακολουθούν άνετα και με ενδιαφέρον τις σχετικές ανακοινώσεις: έτσι δέν παρατηρήθηκε η διάσπαση και απομόνωση των ειδικοτήτων που είναι η άχίλλεια πέτρνα των συνεδρίων με πολύ πλατιά πλαίσια. Ένας τρίτος ευνόϊκός παράγων στάθηκε το γεγονός ότι οί εισηγήσεις και οί ανακοινώσεις είχαν τυπωθή και παραδοθή στους συνέδρους, οί όποιοι έτσι είχαν τον τρόπο να ενημερωθούν έγκαιρα και όσοι απ' αυτούς ήθελαν μόρεσαν να ετοιμάσουν τις παρατηρήσεις που έκριναν σκόπιμο να κάμουν. Έτσι οί συζητήσεις που ακολούθησαν τις εισηγήσεις και τις ανακοινώσεις ήταν ουσιαστικές και γόνιμες.

Από έλληνική πλευρά έλαβαν μέρος: οί καθηγητές Σπ. Μαρινάτος και N. Πλάτων με εισηγήσεις· η ύφηγητρια Χρ. Καρδαρά, ή δρ. Άγνή Σακελλαρίου, οί κ.κ. N. Γιαλούρης, έφορος αρχαιοτήτων, I. Σακελλαράκης, επιμελητής αρχαιο-

τήτων, και ό ύποφαινόμενος μέ ανακοινώσεις. 'Η έλληνική συμμετοχή ύπηρε-
λοιπόν πολύ μικρότερη από εκείνη που θά έπρεπε και θά ήταν δυνατή, σέ σύγκριση
μέ τόν αριθμό τών 'Ελλήνων έπιστημόνων που προάγουν την κρητο-μυκηναϊκή
έρευνα.

M. B. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

7ο Συνέδριο Σπουδών για τή Μεγάλη 'Ελλάδα.— 'Από τό 1961 καθιερώθηκε νά
συνέρχεται στόν Τάραντα κάθε χρόνο και κατά τά μέσα 'Οκτωβρίου ένα Συνέδριο
Σπουδών για τή Μεγάλη 'Ελλάδα (Convegno di Studi di Magna Grecia), που έχει
πάρει την έξής μορφή: από τή μιá μεριά γίνονται εισηγήσεις πάνω σ' ένα ειδικό
θέμα, όρισμένο πριν από μερικά χρόνια· από την άλλη μεριά, οί προϊστάμενοι τών
άρχαιολογικών περιφερειών τής Νότιας 'Ιταλίας εκθέτουν τή δραστηριότητα τών
ιδιων και τών ύπηρεσιών τους (άνασκαφές, άναστηλώσεις, μουσεΐα) μέσα στο
χρόνο που πέρασε, και μερικοί από τούς άλλους άρχαιολογικούς ύπαλλήλους ή
ξένοι άρχαιολόγοι που εργάζονται στη Ν. 'Ιταλία κάνουν σύντομες ανακοινώσεις
για την πορεία του άνασκαφικού ή έρευνητικού έργου τους, έφ' όσον αυτό έχει
κάποια αυτοτέλεια ή ιδιομορφία. Στο συνέδριο μετέχουν πολλοί 'Ιταλοί άρχαιο-
λόγοι, ιστορικοί και φιλόλογοι, κυρίως από τά Πανεπιστήμια τής Ν. 'Ιταλίας και
τής Σικελίας, αλλά και από τά άλλα, καθώς επίσης μερικοί ξένοι έπιστήμονες που
προσκαλούνται και φιλοξενούνται μέ πολλή φιλοφροσύνη· έτσι τό συνέδριο έχει
και διεθνή χαρακτήρα.

Τό κύριο θέμα του 7ου Συνεδρίου, «'Η πόλη και ή χώρα της στη Μεγάλη
'Ελλάδα» άναπτύχθηκε από δύο εισηγητές: τόν E. Lepore, καθηγητή τής 'Αρχαίας
'Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο τής Νεαπόλεως, που πραγματεύθηκε τή φαινομενολο-
γική πλευρά («Per una fenomenologia storica del rapporto città - territorio in
Magna Grecia»), και τόν G. Vallet, διευθυντή του Γαλλικού 'Ινστιτούτου Νεαπόλεως,
που ανέπτυξε την πραγματική πλευρά («Cité et territoire dans les cités grecques
d'Occident»). Τρίτος εισηγητής, ό καθηγητής E. Condurachi, τής Ρουμανικής 'Ακα-
δημίας τών 'Επιστημών, μίλησε για τις σχέσεις πόλεως - χώρας στις περιοχές του
έλληνικού άποικισμού στόν Εϋξεινο Πόντο. Τό θέμα, πολύ ενδιαφέρον και πλούσιο,
έξονυχίστηκε από τούς εισηγητές και έδωσε λαβή σέ γόνιμες συζητήσεις. 'Αφή-
νοντας τις λεπτομέρειες σημειώνω ότι χάρη στη διεύρυνση τών γεωγραφικών πλαι-
σίων που έκαμε ό G. Vallet (περιέλαβε στην εξέτασή του και τά δεδομένα τής
Σικελίας, καθώς και τής Μασσαλίας) και στην όμιλία του E. Condurachi έγινε
δυνατή ή διαπίστωση όμοιοτήτων και αναλογιών ανάμεσα στη Μ. 'Ελλάδα και τόν
Εϋξεινο Πόντο και διαφορές μέ τή Σικελία, και άναζητήθηκαν τά αίτια αυτών τών
φαινομένων.

'Επειδή συμβαίνει νά γνωρίζω κάπως τό πρόβλημα σχέσεων πόλεως - χώρας
στην έλληνιστική 'Ανατολή, μπόρεσα νά διαπιστώσω ότι οί έρευνητές του ίδιου
προβλήματος στη Δύση και στόν Εϋξεινο Πόντο διαθέτουν πολύ πιό άφθονο
ύλικό και έχουν διευρύνει και έμβαθύνει τή μελέτη. 'Ιδιαίτερα έντυπωσιακή είναι
ή έκταση τής συμβολής τών άρχαιολογικών παρατηρήσεων (άποκατάσταση του
άρχαιου κτηματολογίου μέ τή βοήθεια όρων, έρειπίων άγροικιών, άεροφωτογρα-
φιών· σχέσεις ανάμεσα στο κτηματολόγιο και στην πολεοδομία του άστικού κέντρου·
διάταξη τών ιθαγενών οικισμών· διεΐσδυση έλληνικών προϊόντων, νομισμάτων,
έθιμων στις περιοχές τών ιθαγενών· εμφάνιση ιθαγενών προϊόντων στην περιοχή

έλληνικῶν πόλεων, κλπ.). Ὅπως εἶχα τὴν εὐκαιρία νὰ πληροφορηθῶ, ἡ συγκέντρωση αὐτοῦ τοῦ εἴδους τῶν παρατηρήσεων ἔγινε δυνατὴ ἔπειτα ἀπὸ συστηματικὲς ἔρευνες ποὺ ἄρχισαν πρὶν ἀπὸ ἀρκετὸ χρόνο καὶ γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ.

Οἱ ὀργανωτὲς τῶν συνεδρίων γιὰ τὴ Μεγάλῃ Ἑλλάδα ἀπευθύνουν κάθε χρόνο προσκλήσεις πρὸς Ἕλληνες ἐπιστήμονες, χωρὶς νὰ ἀποθαρρύνωνται ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι ὡς τώρα πολὺ λίγοι μπόρεσαν νὰ ἀνταποκριθῶν, κυρίως γιὰτὶ στὸ ἴδιο χρονικὸ διάστημα οἱ δικοὶ μας εἶναι ἀπασχολημένοι μὲ ἐξετάσεις. Ὁ πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τῆς ὀργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς μοῦ ἐξέφρασαν τὴν ἱκανοποίησή τους γιὰ τὴ συμμετοχὴ ἐκπροσώπου τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς του καὶ μοῦ δήλωσαν ὅτι εἶναι ἐπιθυμητὴ ἡ συμμετοχὴ περισσοτέρων συναδέλφων στὰ προσεχῆ συνέδρια. Ἀξίζει ἐπίσης νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ Τοπικὴ Ἐπιτροπὴ Τουρισμοῦ παρέχει ἐνισχύσεις 30.000 λιρετῶν σὲ πέντε ξένους φοιτητὲς ἢ νέους πτυχιούχους ποὺ ἐπιθυμοῦν νὰ λάβουν μέρος στὰ συνέδρια αὐτά, ἔπειτα ἀπὸ εἰσήγηση ἐνὸς καθηγητῆ.

Τὰ γενικὰ θέματα γιὰ τὰ τρία ἐπόμενα χρόνια εἶναι: «Σχέσεις τῶν πόλεων τῆς Μεγάλῃς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ρώμης ὡς τὸν 4ο αἰῶνα» (1968), «Μεγάλῃ Ἑλλάς καὶ ἑλληνικὰ κράτη» (1969), «Τάρας» (1970).

M. B. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Συνέδριο Ἱταλῶν Γλωσσολόγων.— Ἀπὸ 9 ἕως 13 Νοεμβρίου 1967 συγκροτήθηκε στὸ Παλέρμο τῆς Σικελίας συνέδριο ἱταλῶν γλωσσολόγων μὲ θέμα «Γραφομένη γλῶσσα καὶ ὁμιλουμένη γλῶσσα». Στὸ συνέδριο ἔλαβαν μέρος γλωσσολόγοι ποικίλων τάσεων καὶ κατευθύνσεων, ἀπὸ ἱταλικά πανεπιστήμια καὶ γλωσσολογικὲς ἐταιρεῖες· ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης συμμετέσχε ὁ καθηγητὴς τῆς μεσαιωνικῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας κ. Ἑμμανουὴλ Κριαρᾶς μὲ εἰσήγηση γιὰ τὴν ὁμιλουμένη καὶ γραφομένη γλῶσσα στὸ Βυζάντιο ἰδίως μετὰ τὸν 11ο αἰῶνα.

8ο Διεθνὲς Συνέδριο τῆς Association Guillaume Budé.— Θὰ συνέλθῃ στὸ Παρίσι ἀπὸ 5-10 Ἀπριλίου 1968 καὶ θὰ συμπέσῃ μὲ τὴν 500ῃ ἐπέτειο τῆς γεννήσεως τοῦ μεγάλου ἑλληνιστῆ, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα φέρει ἡ Ἑταιρεία (ἡ Bibliothèque Nationale θὰ ὀργανώσῃ μιὰ εἰδικὴ ἔκθεση γιὰ τὸν Guillaume Budé καὶ τὴν ἐποχὴ του). Τὸ κύριο θέμα τοῦ συνεδρίου θὰ εἶναι ἡ φιλοσοφία τοῦ Ἐπικούρου, παράλληλα ὅμως τὸ ἑλληνικὸ τμῆμα θ' ἀφιερῶσιν δύο συνεδριάσεις γιὰ τὸν Πλούταρχο (ὅπως εἶναι γνωστὸ στὴ σειρὰ τῶν ἐκδόσεων τῆς Ἑταιρείας ἐκδίδονται οἱ «Βίοι» καὶ προπαρασκευάζεται ἡ ἔκδοσις τῶν «Ἡθικῶν»). Σὲ εἰδικὲς συνεδριάσεις ἡ «Ἐπιτροπὴ νέων» τῆς Ἑταιρείας θὰ συζητήσῃ τὸ θέμα: «Οἱ κίνδυνοι καὶ οἱ προοπτικὲς γιὰ τὴς ἀνθρωπιστικὲς σπουδὲς στὴ σύγχρονη κοινωνία». Στὴν καταληκτικὴν συνεδρίαση ὁ καθηγητὴς τοῦ Κολλεγίου τῆς Γαλλίας Louis Robert θὰ κάμῃ διάλεξιν μὲ θέμα: «Γεωγραφία καὶ φιλολογία ἡ ἡ γῆ καὶ τὸ χαρτί». Γιὰ τὴν Κυριακὴ 7 Ἀπριλίου προβλέπεται ἡμερησία ἐκδρομὴ στὸ Soissons καὶ στὸ Laon. Πρόεδρος τοῦ συνεδρίου ὁ κ. Alfred Ernout, μέλος τοῦ Ἰνστιτούτου καὶ πρόεδρος τῆς Ἑταιρείας, ἀντιπρόεδροι οἱ καθηγητὲς τῆς Σορβόννης κκ. Pierre Chantraine, μέλος τοῦ Ἰνστιτούτου, καὶ J. Heurgon, γενικὸς ἀντιπρόσωπος ὁ κ. Jean Malys, γεν. γραμματεὺς ὁ καθηγητὴς κ. Jean Scherer. Ἡ διεύθυνσις τῆς Ἑταιρείας: Association Guillaume Budé, 95, Boulevard Raspail, Paris (6e).

Τὸ Διεθνὲς Συνέδριο Βυζαντινῆς Μουσικῆς — πού ἐπρόκειτο νά συνέλθῃ τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1967 στὴ μονὴ τῆς Grottaferrata (βλ. προηγούμενο τεῦχος, σελ. 275), ἀνεβλήθη γιὰ τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1968.

Πρῶτο Διεθνὲς Συνέδριο Ἱστορίας τοῦ Πολιτισμοῦ τῆς Βενετίας.— Τὸ Κέντρο Παιδείας καὶ Πολιτισμοῦ τοῦ Ἰδρύματος Giorgio Cini, πού ἐδρεύει στὸ νησί San Giorgio Maggiore τῆς Βενετίας, μὲ τὴ συνεργασία τῶν τεσσάρων ἐπιστημονικῶν Ἰνστιτούτων πού τὸ ἀπαρτίζουν (Ἰνστιτούτο Ἱστορίας τῆς Τέχνης, Ἰνστιτούτο Ἱστορίας τῆς Κοινωνίας καὶ τοῦ Κράτους τῆς Βενετίας, Ἰνστιτούτο Μουσικῆς – Γραμμάτων – Θεάτρου, Ἰνστιτούτο «Βενετία καὶ Ἀνατολή»), προτίθεται νά ὀργανώσῃ κατὰ τὴν πρώτη ἐβδομάδα τοῦ Ἰουνίου 1968 ἓνα διεθνὲς συνέδριο Ἱστορίας τοῦ βενετικοῦ πολιτισμοῦ. Τὸ θέμα τοῦ συνεδρίου θά εἶναι: «Βενετία καὶ Ἀνατολή ἕως τὸν 15ο αἰώνα» καὶ τὰ προβλήματα πού θά ἐξεταστοῦν θ' ἀναφέρονται στὶς ἱστορικές, νομικές, οἰκονομικές, κοινωνικές, θρησκευτικές, καλλιτεχνικές καὶ μορφωτικές σχέσεις ἀνάμεσα στὴ Βενετία ἢ στὶς βενετικές ἀρχές καὶ τοὺς διαφόρους πληθυσμοὺς τῆς Ἀνατολῆς. Ἐτσι οἱ πολυάριθμες ἐπιδράσεις ἀπὸ τὴν ἐμπορικὴ καὶ πολιτικὴ ἐπικράτηση τῆς βενετικῆς Δημοκρατίας στὴν Ἀνατολή θά διερευνηθοῦν ἀπὸ εἰδικοὺς μελετητὲς μέσα στὰ πλαίσια ἐνὸς Διεθνoῦς Συνεδρίου.

Τὸ Συνέδριο θά ἔχῃ ὡς ἔδρα τὸ Ἰδρυμα Giorgio Cini καὶ θ' ἀρχίσῃ ἀμέσως μετὰ τὸν ἑορτασμὸ τῆς πεντακοσιετηρίδας ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ καρδινάλιου Βησσαρίωνος καὶ τὴν ἱδρυση τῆς Μαρκαντῆς Βιβλιοθήκης, καθὼς καὶ μετὰ τὸ 2ο Ἰταλικὸ Συνέδριο Βυζαντινῶν Σπουδῶν.

Προβλέπονται τὰ ἀκόλουθα τμήματα ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου: 1) Ἱστορία, 2) Δίκαιο καὶ Οἰκονομία, 3) Φιλολογία καὶ Γλωσσολογία, 4) Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, 5) Ἱστορία Τέχνης.

Οἱ σχετικὲς αἰτήσεις γιὰ συμμετοχὴ στὸ συνέδριο πρέπει νά ἀπευθύνωνται στὴ Segreteria del Convegno Internazionale di Storia della Civiltà Veneziana, Istituto Venezia e l'Oriente, Fondazione Giorgio Cini, Isola di San Giorgio Maggiore, Venezia.

Νέος Διευθυντὴς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰνστιτούτου Βενετίας.— Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἐξέλεξε τὸν Ἰούνιο τοῦ 1966 ὡς Διευθυντὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰνστιτούτου Βυζαντινῶν καὶ Μεταβυζαντινῶν Σπουδῶν Βενετίας τὸν τακτικὸ καθηγητὴ τῆς Ἱστορίας Μέσων καὶ Νεωτέρων Χρόνων τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Μ. Ι. Μανούσκα. Ὁ νέος διευθυντής, μετὰ τὴ λήξη τῆς θητείας τῆς προκατόχου του καθηγητρίας δ. Σοφίας Ἀντωνιάδη, ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1966, ὅποτε καὶ προσωρινὰ ἀποσπάστηκε ἀπὸ τὴν πανεπιστημιακὴ του ἔδρα. Ἡ ἐπίσημη τελετὴ γιὰ τὴν ἀποχώρησιν τῆς δ. Σ. Ἀντωνιάδη καὶ τὴν παρουσίαν τοῦ κ. Μ. Μανούσκα ἐγίνε στὴ Φλαγγίνειο Σχολὴ τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1966.

Ἀμερικανικὴ Ἑταιρεία Νεοελληνικῶν Σπουδῶν.— Μὲ ἔδρα τὴ Νέα Ὑόρκη ἰδρύθηκε τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1967 νέος ἐπιστημονικὸς καὶ πολιτιστικὸς ὀργανισμὸς μὲ τίτλο «The American Society for Neo-hellenic Studies» (προσωρινὴ διεύθυνση: 2754 Claflin Avenue, New York, N.Y. 10468). Οἱ βασικοὶ σκοποὶ τῆς ἑταιρείας αὐτῆς εἶναι α) ἡ ἐπιστημονικὴ ἐρευνα, καλλιέργεια καὶ διάδοσις τῆς Νεο-ελληνικῆς Γλώσσας καὶ Φιλολογίας, τῆς Ἱστορίας καὶ Λαογραφίας, καθὼς καὶ κάθε ἄλλου πνευματικοῦ ἐπιτεύγματος τῶν συγχρόνων Ἑλλήνων β) ἡ ὀργάνωσις σχετικῶν

διαλέξεων καὶ ἡ προώθηση τῶν νεοελληνικῶν σπουδῶν στὰ ἀμερικανικὰ κολλέγια καὶ πανεπιστήμια· γ) ἡ ἔκδοση περιοδικοῦ καὶ ἡ ἱδρυση ἑλληνοαμερικανικῆς βιβλιοθήκης καὶ ἀρχείου· δ) μορφωτικὲς ἀνταλλαγὲς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀμερικῆς.

Στὸ πρῶτο διοικητικὸ συμβούλιο τῆς Ἑταιρείας ἐξελέγησαν: Πρόεδρος ὁ Β. Ι. Βλαβιανὸς (τ. καθηγητὴς στὸ New York University), ἀντιπρόεδρος ὁ James A. Coulter (καθηγητὴς τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσας καὶ φιλολογίας στὸ Columbia University), ἐκτελεστικὸς ἀντιπρόεδρος ὁ Κ. Ν. Τσιρπανλῆς (καθηγητὴς τῆς νεοελληνικῆς γλώσσας καὶ φιλολογίας στὸ New York University), γραμματεὺς ἡ Ε. Ροδουσάκη καὶ ταμίας ὁ Μ. Μάνος. Στὸ συμβουλευτικὸ σῶμα τῆς Ἑταιρείας ἀνήκουν οἱ ἐξῆς Ἕλληνες καὶ Ἀμερικανοὶ ἐπιστήμονες καὶ καθηγητὲς: Warren Bower, Mentor Brunetti, Irving H. Berenson, Γεώργιος Καζαβῆς, Πέτρος Χαρανῆς. Κωνσταντῖνος Γεωργίου, Daniel E. Gershenson, Richard Girard, Κ. Γιαννακόπουλος, Charles H. Kahn, Nick Kall, Δ. Α. Νοτόπουλος, Howard N. Porter, Ἰωάννης Ρεξίνης, Γρηγόριος Βλαστός.

Τὰ μέλη τῆς Ἑταιρείας εἶναι ἑταῖροι, ἀντεπιστέλλοντα καὶ τακτικά.

Μαθήματα Βυζαντινῆς τέχνης στὴ Ραβέννα.— Τὸ Πανεπιστήμιο τῆς Βολωνίας ὀργανώνει κάθε χρόνο στὴ Ραβέννα μιὰ σειρά ἐιδικῶν μαθημάτων βυζαντινῆς τέχνης, καὶ ἐιδικότερα τῆς τέχνης τῆς Ραβέννας. Τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνει τρία μαθήματα κάθε μέρα ἀπὸ Ἰταλοὺς καὶ ξένους ἐιδικοὺς ἐπιστήμονες καὶ μία ξενάγηση. Τὰ μαθήματα θὰ γίνουν ἐφέτος ἀπὸ 24 Μαρτίου ἕως 6 Ἀπριλίου 1968 καὶ θὰ διδάξουν καθηγητὲς Πανεπιστημίων τῆς Ἰταλίας, Βουλγαρίας, Γαλλίας κ.λ.π. Μετὰ τὸ τέλος τῶν μαθημάτων θὰ ἐπακολουθήσῃ ἐκδρομὴ στὴ Βουλγαρία γιὰ ἐπίσκεψη τῶν μνημείων γιὰ τὰ ὁποῖα ἔγινε λόγος στὰ μαθήματα.

Χειρόγραφα μονῆς Χοζοβιώτισσας Ἀμοργοῦ.— Τὰ χφ τῆς μονῆς Χοζοβιώτισσας Ἀμοργοῦ ἦταν γνωστὰ μόνο ἀπὸ ἓναν συνοπτικώτατο κατάλογο δημοσιευμένον ἀπὸ τὸν Α. Μηλιαράκη στὸ βιβλίο του «Υπομνήματα περιγραφικὰ τῶν Κυκλάδων νήσων κατὰ μέρος, Ἀμοργός», Ἀθ. 1884, σελ. 79-82. Τὸν περασμένο Αὐγουστο, συνοδευόμενος ἀπὸ τέσσερις μαθητὲς μου, συνέταξα λεπτομερῆ κατάλογο τῶν 96 χειρογράφων, καὶ ἀκόμα ἐφρόντισα νὰ συντηρηθοῦν καὶ νὰ τοποθετηθοῦν σὲ κατάλληλα ἐρμάρια, νὰ βιβλιοδετηθοῦν καὶ ἐν μέρει νὰ φωτογραφηθοῦν. Εὐχαριστίες ὀφείλονται στὸν ὀσιολογιώτατο ἡγούμενο ἀρχιμανδρίτη κύριο Ἐπιφάνιο Ἀρτέμη, πτυχιούχο τῆς θεολογίας, καὶ στοὺς πατέρες τῆς Μονῆς γιὰ τὴν πρόθυμη βοήθεια καὶ τὴ συμπαράστασή τους. Τὴν ἐργασία τῆς βιβλιοδεσίας ἐπετέλεσε μὲ ἄκρα εὐσυνειδησία ὁ δόκιμος βιβλιοδέτης κ. Ἀνδρέας Τανασκίδης. Τὶς δαπάνες τῆς ἐργασίας (ἄξια ἐρμαρίων, βιβλιοδεσία, φωτογράφιση, ὁδοιπορικὰ βοηθῶν φοιτητῶν) ἐκάλυψε γενναία χορηγία τοῦ «Ἰδρύματος Ἐθνικῆς Τραπέζης», τὸ ὁποῖον εὐχαριστῶ θερμὰ καὶ ἀπὸ αὐτὴ ἐδῶ τὴ θέση.

Ὅλα τὰ χφ τῆς Μονῆς, σχεδὸν χωρὶς καμιά ἐξαίρεση, εἶναι ἀξιολογώτατα καὶ σημαντικά, ὅχι τόσο βέβαια ἀπὸ ἄποψη περιεχομένου (τὰ περισσότερα εἶναι ἐκκλησιαστικὰ καὶ θεολογικὰ) ὅσο ἀπὸ ἄποψη κωδικολογίας. Ἀπὸ τὰ 96, τὰ 23 εἶναι περγαμηνά, 10ου - 15ου αἰώνα, τὰ χάρτινα εἶναι ὅμως καὶ αὐτὰ ἀρκετὰ παλιά, 13ου / 14ου - 16ου αἰώνα. Λίγα εἶναι τοῦ 17ου ἢ τοῦ 18ου. Ἀπὸ τὰ περγαμηνὰ τὸ παλαιότερο (ἀρ. 4) εἶναι μιὰ Παλαιὰ Διαθήκη (οἱ ἐλάσσονες Προφῆτες) τοῦ α' μισοῦ τοῦ 10ου αἰώνα, ἀξιολογώτατο (ἀρ. 15) ἓνα Εὐαγγελιστάριο τοῦ β' μισοῦ

τοῦ 11ου αἰ. μὲ ἕξι ὁλοσέλιδες μικρογραφίες, καὶ ἓνα ἄλλο (ἀρ. 13) 13ου αἰ., μὲ πλούσια διακόσμηση. Ἀπὸ τὰ χάρτινα ξεχωρίζουν ἐπίσης : ἀρ. 28 Τρεῖς λειτουργίες, 16ου - 17ου αἰ., ἐξαιρετικά καλλιγραφικὸ καὶ πλούσια διακοσμημένο, ἀρ. 41 Ἰωάννης τῆς Κλίμακος 14ου - 15ου αἰ., ἀρ. 60 Μουσικὸ (στιχηράριο) γραμμένο τὸ 1298 ἀπὸ τὸν Κάλλιστο ἱερέα Γαλησιώτη, δύο χφφ μεγάλων διαστάσεων, ἀρ. 90 Ψαλτήριο καὶ Παρακλητικὴ, τοῦ ἔτους 1406, καὶ ἀρ. 91 Εὐαγγελιστάριο, τοῦ ἔτους 1333. (βλ. *πίν. 18, εἰκ 1-2*).

ΛΙΝΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Φιλοσοφικὴ Σχολὴ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Ὁ καθηγητὴς κ. Μ. Ι. Μανούσακας βρίσκεται ἀπὸ τὸν Σεπτέμβριο 1966 στὴ Βενετία ὡς διευθυντὴς τοῦ ἐκεῖ Ἑλληνικοῦ Ἰνστιτούτου. Ἐπίσης ὁ καθηγητὴς Εὐάγγελος Μουτσόπουλος κατὰ τὸ τρέχον ἀκαδημαϊκὸ ἔτος ἀπουσιάζει μὲ ἐτήσια ἐκπαιδευτικὴ ἄδεια στὶς ΗΠΑ.

Ἡ Ἀκαδημία Ἐπιστημῶν, Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν τοῦ Παλέρμου στὴ συνεδρία τῆς 28ης Ἰουνίου 1967 ἐξέλεξε ξένον ἐταῖρο τῆς τὸν καθηγητὴ τῆς μεσαιωνικῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Ἑμμανουὴλ Κριαρά.

Ὁ καθηγητὴς κ. Ἑμμ. Ἀνδρόνικος ἐπισκέφθηκε τὸ Λονδίνο μὲ δεκαπενθήμερη ἐκπαιδευτικὴ ἄδεια ἀπὸ τὴν 1 ὡς τὶς 15 Δεκεμβρίου.

Κατὰ τὸ θερινὸ ἐξάμηνο τοῦ 1967 ὁ καθηγητὴς κ. Ι. Καραγιαννόπουλος ἐκλήθη γιὰ δευτέρη φορὰ ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Münster Βεστφαλίας καὶ ἀνέλαβε τὴ διδασκαλία τῶν μαθημάτων τῆς τακτικῆς ἑδρας τῆς Βυζαντινολογίας, καθὼς καὶ τὴ διεύθυνση τοῦ ἐκεῖ Βυζαντινολογικοῦ Σπουδαστηρίου. Ὁ ἴδιος καθηγητὴς ἔδωσε διάλεξη σὲ θέμα τῆς εἰδικότητάς του στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Μονάχου (Φεβρουάριος 1967) καὶ στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Münster (Ἰούλιος 1967).

Ἡ ἀπόσπαση τοῦ καθηγητοῦ τῆς νέας ἑλληνικῆς φιλολογίας κ. Σταμ. Καρατζᾶ στὸ Τμήμα Ἰωαννίνων τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς ἔληξε καὶ ἀπὸ τὶς ἀρχές τοῦ παρόντος ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1967-68 ὁ κ. Καρατζᾶς ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του στὸ Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Ὁ κ. Γ. Π. Σαββίδης, πὺν εἶχε ἐκλεγῇ τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1967 τακτικὸς καθηγητὴς στὴν ἑκτακτὸ αὐτοτελὴ ἑδρα τῆς νέας ἑλληνικῆς φιλολογίας, διορίστηκε στὶς 30 Ὀκτωβρίου 1967 καὶ ἀνέλαβε καθήκοντα.

Διαλέξεις καθηγητῶν ἄλλων Πανεπιστημίων

Προσκεκλημένος ἀπὸ τὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ ὁ καθηγητὴς τῆς Ἱστορίας στὸ Πανεπιστήμιο Townsville τῆς Αὐστραλίας κ. Ian Moles ἔδωσε διάλεξη κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸ ἔτος 1967-68 μὲ θέμα : «Νεοεθνικισμός : Σκέψεις καὶ προβλέψεις» (28.9.67).

Ἀναγόρευση ἐπιτίμου διδάκτορος

Στὶς 29 Νοεμβρίου 1967 ἡ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ ἀναγόρευσε ἐπίτιμο διδάκτορα τὸν καθηγητὴ τῆς Ἀρχαιολογίας καὶ ὁμότιμο Διευθυντὴ τοῦ Γερμανικοῦ Ἀρχαιο-

λογικοῦ Ἰνστιτούτου τῶν Ἀθηνῶν κ. Emil Kunze. Γιά τὴν προσωπικότητα καὶ τὸ ἔργο τοῦ τιμωμένου μίλησε ὁ καθηγητὴς τῆς Ἀρχαιολογίας κ. Γ. Μπακαλάκης. Ὁ κ. Kunze μετὰ τὴν ἐπίσημη τελετὴ ἔδωσε διάλεξη μὲ θέμα : «Σχέσεις τοῦ ἱεροῦ τῆς Ὀλυμπίας μὲ τὴ Σπάρτη».

Ἰνστιτούτο Ξένων Γλωσσῶν καὶ Φιλολογιῶν

Τὸ νέο ἐποπτικὸ Συμβούλιο τοῦ Ἰνστιτούτου ἀποτελοῦν οἱ κ.κ. Α. Γ. Τσοπανάκης ὡς Πρόεδρος, Εὐάγγ. Μουτσόπουλος, Γ. Μουρέλος ὡς τακτικὰ μέλη καὶ οἱ κ.κ. Κ. Γρόλλιος, Χρῦσ. Χρήστου καὶ Α. Μιχαηλίδης-Νουάρος ὡς ἀναπληρωματικὰ μέλη.

Ὁ καθηγητὴς κ. Edoardo Taddeo, διευθυντὴς τοῦ Τμήματος Ἰταλικῆς Γλώσσης καὶ Φιλολογίας ἀπὸ τὸ 1962, μετετέθη στὴν Ἀθήνα ὡς ὑποδιευθυντὴς τοῦ Ἰταλικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀθηνῶν. Σὲ ἀντικατάστασή του διορίστηκε ὁ καθηγητὴς κ. Luigi Gallinari.

Ὁ κ. James Ellis διαδέχτηκε τὸν κ. H. Stern ὡς Fulbright Professor τῆς ἀμερικανικῆς Φιλολογίας καὶ τοῦ ἀμερικανικοῦ πολιτισμοῦ.

Στὸ διδασκαλικὸ προσωπικὸ τοῦ Ι.Ξ.Γ.Φ. ἔγιναν οἱ ἀκόλουθες μεταβολές : Στὸ Τμῆμα Ἀγγλικῆς Γλώσσης καὶ Φιλολογίας οἱ κ.κ. T. Martin καὶ B. Richards διαδέχτηκαν τὴ δ. Jane Mc Cune. Στὸ Τμῆμα Γαλλικῆς Γλώσσης καὶ Φιλολογίας ὁ κ. M. Rollet διαδέχθηκε τὸν κ. Maurice Lesoil.

Τμῆμα Ἰωαννίνων.— Στὸ τέλος Αὐγούστου 1967 ἔληξε ἡ θητεία τοῦ καθηγητοῦ κ. Σ. Γ. Καψωμένου ὡς Προέδρου τοῦ Τμήματος Ἰωαννίνων τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς. Νέος Πρόεδρος τοῦ Τμήματος ἐξελέγη ὁ καθηγητὴς κ. Ι. Καλλέρης.